

Weg met het geweer, lang leve ProWild!

Tekst: Remco
Stunnenberg
Beeld: Remco
Stunnenberg en
ProWild

Veilig op weg, daar jagen wij voor', met die goedkope leus trachtte de jagersvereniging in oktober vorig jaar de automobilist op de Veluwe voor zich te winnen. Er bestaat echter iets veel mooiers en effectievers dan het jachtgeweer: een honderd procent diervriendelijk wilddetectiesysteem dat luistert naar de prachtige en toepasselijke naam ProWild.

Wildaanrijdingen zijn een wereldwijd probleem dat nog ieder jaar met circa zes procent toeneemt. De materiële schade bij aanrijdingen is enorm. Maar veel erger nog is het persoonlijke en het dierenleed én het verlies van de biodiversiteit. De oorzaak van deze aanrijdingen laat zich raden: veel wegen doorkruisen natuurgebieden waar dieren zoals marterachtigen, dassen, vossen, zwijnen, reeën en edelherten migreren. Wilddetectiesysteem ProWild signaleert dieren die op het punt staan de weg over te steken en activeert vervolgens signaleringsborden. Weggebruikers worden hierdoor gewaarschuwd voor mogelijk overstekende dieren en zullen hun snelheid minderen en oplettend deze locatie passeren. Hierdoor kunnen de dieren veilig oversteken en worden aanrijdingen voorkomen.

Hoe werkt dit dynamische wilddetectie systeem exact?

"Wilde dieren hebben vaak een vaste route en een plek waar ze de weg oversteken", legt Gert Hamberg, grondlegger en eigenaar van ProWild, uit: "Aan beide kanten van de weg wordt een hek geplaatst waarmee het wild naar de

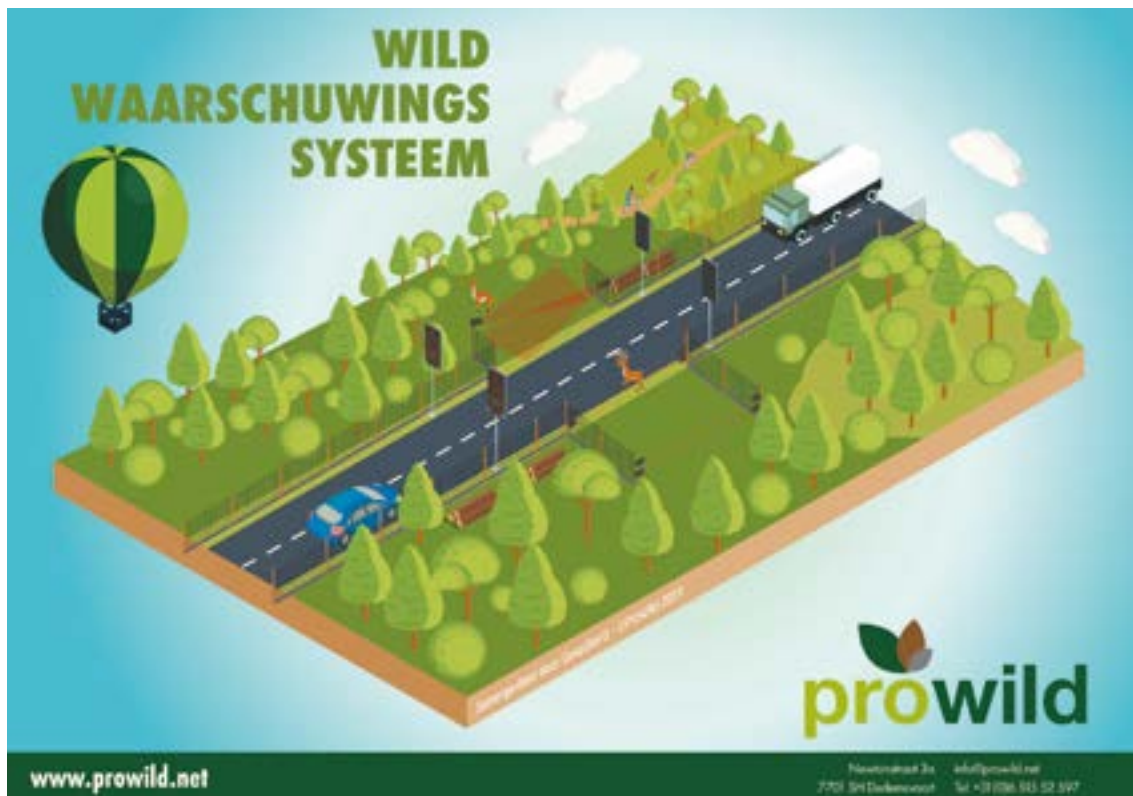
Gert Hamberg

opening voor de oversteek wordt geleid. Zodra het wild de oversteek nadert, wordt het gedetecteerd door een sensor en specifiek ontwikkelde software. Vervolgens wordt het verkeer op de weg op tijd gewaarschuwd door het waarschuwingsbord voor overstekend wild. Hierop gaan de lichten knipperen en er wordt een springend hert en een maximumsnelheid van 50 kilometer per uur aangegeven."

In 1998 ontwikkelde Hamberg zijn eerste wilddetectiesysteem; dit werd langs de N309 bij 't Harde geplaatst. Om verschillende redenen kreeg dit project niet direct een vervolg. Maar ondertussen nam het aantal aanrijdingen met overstekend wild toe en

Ontsnippen en verbinden van natuurgebieden is een must.

Interview

Hamberg nam het besluit toch iets te doen tegen het leed voor mens en dier. Samen met enkele partners ging hij aan de slag met het verder ontwikkelen van het wilddetectiesysteem. Het resultaat is een uitermate functioneel systeem dat vandaag de dag op veel locaties, waaronder ook een aantal in het buitenland, wordt toegepast.

Natuurlijk evenwicht

“Voor het natuurlijk evenwicht en voor de biodiversiteit is het belangrijk dat verschillende diersoorten zich vrij kunnen bewegen tussen bos-, weide- en watergebieden”, vervolgt Hamberg. “Dat maakt de noodzaak om natuurgebieden te ontsnipperen en met elkaar te verbinden steeds groter.”

“Sinds het allereerste systeem in 1998 hebben we bepaald niet stil gezeten en is ProWild verder doorontwikkeld. Zo kan je nu ook op

afstand contact maken met het systeem, live meekijken én terugkijken. Ook kunnen we nu heel eenvoudig alle data uit het systeem halen. Hoeveel wild is er overgestoken in de afgelopen maand, week, dag? Dat maakt ook dat we

veel beter kunnen aantonen dat proWild doet wat het moet doen. Je kijkt gewoon rechtstreeks met het systeem mee.”

Gelderland telt de ‘heetste’ hotspots van Nederland.

Zo kijken we tijdens ons gesprek naar beelden van een detectiesysteem in Diepenheim, in Overijssel. Het plaatsje is een centrum voor beeldende kunsten en staat bekend om zijn kastelen en herenhuizen. Lange tijd had Diepenheim echter ook een wat minder goede reputatie: het was, met jaarlijks tot veertig aanrijdingen met reeën, dé hotspot van Overijssel, waar het risico op aanrijdingen met wilde dieren groot is. We zien dat het systeem aanslaat. Vervolgens zien we hoe een automobilist afremt, waarna drie reeën de weg veilig passeren.

Wolven

“Recentelijk hebben we ook nog in België een dergelijke hotspot voorzien van ons systeem”, vervolgt Hamberg. “Daar vonden jaarlijks zo’n 20 aanrijdingen plaats. Sinds de installatie van ProWild nog maar één. Dat betrof een wild zwijn dat, als gevolg van een fout van de aannemer, onder het hek kon doorkruipen. Ook zijn we in België bezig met het aanleggen van tijdelijke voorzieningen om aanrijdingen met wolven te voorkomen. Ze willen op die locatie uiteindelijk een tunnel of een ecoduct aanleggen, maar tot die tijd maken wolven daar gebruik van ProWild. Verder wordt er momenteel gekeken naar een aantal specifieke locaties gericht op de wilde kat, die eveneens aan een opmars bezig is. Op dat vlak zijn we met drie projecten bezig: twee in Duitsland en één in eigen land. Moest

ik een jaar of vijf geleden enorm mijn best doen om het systeem bij provincies aan de man te brengen, tegenwoordig gaat dat een stuk eenvoudiger. Overheden zien wat het systeem doet. Het functioneert goed en levert dubbel en dwars zijn geld op.”

Hamberg maakt een eenvoudige rekensom, waarbij hij uitgaat van een locatie met gemiddeld vijftien aanrijdingen per jaar. De gemiddelde materiële schade per wildaanrijding bedraagt volgens recente cijfers uit Duitsland € 2.485. Hier komen de kosten voor bijvoorbeeld de inzet van hulpdiensten, schade door wegafsluitingen, de inzet van weg- en faunabeheerders, ziektekosten, etc. nog bij. Hamberg: “Daarvan zijn geen exacte cijfers bekend, maar het totale schadebedrag zal hierdoor vermoedelijk ca. € 5.000,- zijn. Dit betekent dat er per locatie, met de aanleg van een wildwaarschuwingssysteem dus jaarlijks ongeveer € 75.000,- aan maatschappelijke schade wordt voorkomen. Met onze nieuwste generatie systemen hebben we vanaf 2011 meer dan 1200 ongevallen kunnen voorkomen, waarmee de maatschappij ca. € 6.000.000,- aan schade bespaard is geble-

ven. Dat is een reductie van meer dan negentig procent. Daarmee hebben we in de afgelopen jaren bewezen dat we een zeer goede oplossing kunnen bieden voor een groeiend probleem.”

Goedkoop en doortrap

Uiteraard vragen we Hamberg ook specifiek naar de Veluwe, een streek met niet alleen veel wild maar ook de plek waar de Jagersvereniging in oktober vorig jaar de sympathie van de automobilist trachtte te winnen met de goedkope en doortrapte leus *Veilig op weg, daar jagen wij voor*. “Gelderland telt nog altijd de ‘heetste’ hotspots van Nederland”, zegt Hamberg. “Maar helaas staan daar nog altijd overwegend statistische waarschuwingsschilden. Op die manier legt de provincie alle verantwoordelijkheid en risico bij de weggebruiker. En dan te bedenken dat het wilde dier volgens de Europese flora- en faunawet beschermd is. Met andere woorden, juridisch gezien heeft een beheerder de plicht om te kijken hoe hij aanrijdingen met wild kan voorkomen. Pas als hij echt geen andere oplossingen ziet, mag de beheerder grijpen naar het geweer. Ik vraag me af in hoeverre ze op de Veluwe andere oplossingen hebben onderzocht...”

